08 ވަނަ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލިސް
ރައްޔިތުންގެ މަޖިލިސް
ރައްޔިތުންގެ މަޖި ލީހުގެ ކޮމިޓީ ޔައުމިއްޔ
އިމްތިޔ ޒު ކޮމިޓީގެ 8 ވަނަ ބައްދަލުވުން.
23 ޖުލައި 2102

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! .` މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ ބައްދަލުވުން މި ފެށުނީ. އަޅުގަ ނޑުމެން ކޮމިޓީގައި މިވަގުތު ހިންނަވަރު
ދާއިރާގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް މުޙައްމަދު ޞާލީޙް، ކޮމަންޑޫ ދާއިރާގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޙުމަދު
ނާޝިދު، ކާށިދޫ ދާއިރާގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ފައިސަލް ނަސީމް، ގައްދޫ ދާއިރާގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޙުމަދު
ރަޝީދު، ފޭދޫ ދާއިރާގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް ދީދީ އަދި ވިލުފުށީ ދާއިރާގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު
ރިޔާޟް ރަޝީދުގެ އިތުރުން އަޅުގަ ނޑު ވިލިމާލެ ދާއިރާގެ އަޙުމަދު ނިހާން. އަޅުގަ ނޑުމެންގެ ޕާޓީ މިވަގުތު ގެ މި
ކޮމިޓީގެ ކޯރަމް އެބައޮތް. ކޯރަމާ އެކީގައި މިއަދުގެ އެޖެންޑާ ފެށުމުގެ ކުރީގައި އަޅުގަ ނޑު ދަންނަވާލާނަން އިދާރީ
އެއްވެސް މައްސަލައެއް އެއްވެ ސް މެންބަރަކު ފާހަގަކުރައްވާ ކަމުގައިވާނަމަ އެފަދަ މައްސަލައެއް އޮތްނަމަ އެފަދަ
މައްސަލައަކަށް 5 މިނިޓުގެ ފުރުޞަތު އޮތް ވާހަކަ. ރަޝީދު، ގައްދޫ ދާއިރާ.
ގައްދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙުމަދު ރަޝީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ މުޤައްރިރު. އަޅުގަ ނޑު ފުރުޞަތަކަށް އެދުނީ އަނެއްހެން މާބޮޑު މައްސަލައެއް އޮވެގެން ނޫން. ދެ ކަމެއް
ފާހަގަކޮށްލަން. އެއްކަމަކީ ދެން އަޅުގަ ނޑުމެން މިހާރު މި މަސައްކަތްކުރާ ކޮމިޓީތަކުގެ ސަބް ކޮމިޓީތަކެއް ވެސް
ނަގައިފީމު. އަދި ތިން ކޮމިޓީ ހަތަރު ކޮމިޓީއެއް އަޅުގަ ނޑުމެންނަށް ނެގިއްޖެ. ދެން މީގެ ތެރޭގައި އަޅުގަ ނޑުމެންނަށް
އެ ކަންކަމާ ބެހޭ ގޮތުން މަސައްކަތް ކުރިއަށް ދެވޭނެ މާހައުލަކަށް އަޅުގަ ނޑުމެންނަށް މަގު ފަހިވެގެންދާނީ ކޮން
ދުވަހެއްގައިތޯ ދެން އެ ފާހަގަކޮށްލަން. ދެން ދިގު ބަންދެއް އަންނާތީ މި ބަންދުގެ ތެރޭގައި އެއްވެސް ކަހަލަ
އެޖެންޑާއެއް މި ބަންދު ދުވަސްތަކާ ދިމާކޮށް އޮންނާނެތޯ އެއީ ހަމަ އެކަނި އަޅުގަ ނޑު އޮޅުން ފިލުވާލަން ބޭނުންވީ
ސުވާލަކީ. ޝުކުރިއްޔާ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަޅުގަ ނޑުމެންގެ މަސައްކަތުގައި ކުރިން ދުވަހު ދާއިމީ ގޮތެއްގައި
މަޖިލީހުގައި ހުރި ގިނަ ދުވަސްވެފައިވާ މަސައްކަތްތައް ނިންމުމަށް ޓަކައި އެކަށައެޅުނު ތިން ސަބް ކޮމިޓީގެ
މަސައްކަތްތައް އިރާދަ ކުރެއްވިއްޔާ ވަރަށް އަވަހަށް ފެށިގެން ދާނެ. މަޖިލީހުގެ ރިޔާސަތަށް އަޅުގަ ނޑުމެން މިހާރު
ވެސް ވާނީ ދަންނަވާފައި އަދި މަޖިލީހުގެ މިވަގުތު ކޮމިޓީގެ މަސައްކަތްތަކަށް ތާވަލް ކުރެވިފައި ހުރި ރޫމްތަކުގެ
ޖާގައިގެ ދަތިކަން ހުރި މިންވަރުގެ ނިސްބަތަށް ބަލާ ކަމުގައިވާނަމަ މިދެންނެވީ އޮޑިޓް ރިޕޯޓްތަކާއި އަދި އެނޫން
ވެސް މައްސަލަތަކަށް އެކަށީގެންވާ ވަރަކަށް ޕަބްލިކް ފައިނޭންސް ކޮމިޓީން މަސައްކަތް ކުރާނެ ޖާގަ މިތަނުން
ލިބިގެން ނުދާނެ. އަދި އެއްވަގުތެއްގައި އަޅުގަ ނޑުމެން ކޮމިޓީގައި ހިމެނިވަޑައިގަންނަވާ ބައެއް މެންބަރުން އެހެން

ކޮމިޓީތަކަށް ހާޒިރުވާންޖެހުމުގެ ތާށި ޝެޑިއުލް ވެސް އަޅުގަ ނޑުމެންނަށް މިވަނީ ލިބެން ފަށާފަ. އެހެންވީމާ، މި
ދަތިތަކުން އިރާދަ ކުރެއްވިއްޔާ ސަލާމަތް ވީހާ އަވަހަކަށް އަޅުގަ ނޑުމެން އެކަން ކުރިއަ ށް ގެންދާނަން. ވޯޓު ގަޑި
މަޖިލީހުގައި މިއަދުވެސް 03.1ގައި އޮންނާނެތީވެ އަޅުގަ ނޑުމެން ކޮމިޓީގެ ވަގުތު އެއްގަޑިއިރަށް ކުރިއަށް ގެންދެވޭނެ
ރަމްޟާން މަހުގައި ނަމަވެސް ފަށައިގަންނަމުން ކުރިއަށް ގެންދަނީ އެޖެންޑާގެ ދެން ކުރިއަށް ބާކީ އޮތް ނުކުތާއަކީ
ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މުސާރަ އާއި ޢިނާޔަތްތައް ކަ ނޑައަޅަންޖެހޭ ފަރާތްތަކުގެ މުސާރަ އާއި ޢިނާޔަތްތަކުގެ ރިޕޯޓް
.33ގައި ކަ ނޑައަޅުއްވާފައި ވާ ފޯނު އެލަވަންސް ލިބޭ މުސްތަޤިއްލު މަޤާމުތަކުގެ ތެރޭގައި މޯލްޑިވްސް އިންލޭންޑް
ރެވެނިއު އޮތޯރިޓީގެ ކޮމިޝަނަރ ޖެނެރަލާއި ޑެޕިޔުޓީ ކޮމިޝަނަރ ޖެނެރަލް ހިމެނޭ ކަމަށް ބަލައިގެން އެ އުސޫލުން
ފޯނު އެލަވަންސް ދިނުމާމެދު ލަފާފުޅަކަށް އެދި 01 ޖުލައި 3102 ވަނަ ދުވަހު އެ އޮތޯރިޓީން ފޮނުވާފައިވާ ސިޓީ
ނަންބަރު 331ARH6/3102/55/-ގެ ސިޓީ. މި ސިޓީ އަޅުގަ ނޑު ހަމަ ދަންނަވާލާނަން ކުޑަކޮށް ތި ބޭފުޅުންގެ
މަޢުލޫމާތަށް ޓަކައި އަދި ސިޓީ މޭޒުކޮޅު މަތީގައި ފައިލްގައި ވެސް ވާނެ. މައިގަ ނޑު ގޮތެއްގައި މިކަމަކީ މުސާރައިގެ
އޮނިގަ ނޑާ ބެހޭ ގޮތުން މީގެ ކުރީގައި ވެސް ހަމަ އަޅުގަ ނޑުމެން އެންމެ ފަހުން ވެސް ފާސްކޮށްގެން މިދިޔަ
ކަންތަކުގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ ކޮމިޓީން ހުށަހަޅާ ރިޕޯޓް 3103 މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ ރިޕޯޓް 33. މޯބައިލް ފޯނުގެ ބިލުގެ
މައްސަލަ. އަޅުގަ ނޑުމެން ކުރިން ދުވަހު ވެސް ހަމަ މިއާ އެއް ހަމަ އެހެން މުއައްސަސާއެއްގެ ވާހަކަ ކުރިއަ ށް
ގެންދިޔައިމަ އެދުވަހުގެ ވާހަކައިގަ އި ވެސް ބަ އެއް ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ހަމަ މި ނުކުތާ ފާހަގަކުރެއްވި . އެއީ އެ
ފަރާތްތަކަށް ލިބިދޭންޖެހޭނެ ކަމަށް މި މައްސަލަ ޙައްލުކުރެއްވުމުގެ ގޮތުން ކޮމިޓީގައި ކުރެވުނު މަޝްވަރާގެ އަލީ ގައި
ނިމެންވީ ތިރީގައި ބަޔާންކުރެވިފައިވާ ފަރާތްތަކުގައި ފޯނު އެލަވަންސްގެ ގޮތު ގައި މަހަކު އެއްހާސް ރުފިޔާ ލިބި
ދިނުމަށެވެ. އަދި 0111 ރުފިޔާއަށްވުރެން ފޯނު ބިލު ބޮޑުވެއްޖެ ހާލަތެއްގައި އޮފީސް ބޭނުމަށް ޓަކައި ކުރެވިފައިވާ
ފޯނު ކޯލުތަކުގެ ކްލެއިމް ކުރާ ފޯނު ކޯލުތަކުގެ ފައިސާ އެ ފަރާތްތަކަށް ލިބިދިނުމަށެވެ. އޭގެ ތެރޭގައި -0 ސްޕްރީމް
ކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުން. -3 ވަޒީރުންގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރުން. -. ހައި ކޯޓުގެ ފަ ނޑިޔާރުންގެ. . - ސްޕީރިއާ ކޯޓުގެ
ފަ ނޑިޔާރުން، ދެން މިނިވަން މުސްތަޤިއްލު މުއައްސަސާތަކުގެ މެންބަރުން، ޕްރޮސެކިއުޓަރ ޖެނެރަލް، އޮޑިޓަރ
ޖެނެރަލް، އެމް.އެމް.އޭ ގަވަރުނަރު. މިހެން ޖަހާ ނިންމާލެވުނުއިރުގައި އެހިސާބުން އަޅުގަ ނޑަށް ހަމަ ޔަޤީން ހަމަ
ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންގެ ތެރެއިން ގިނަ މެންބަރުން އިއްތިފާޤުވެ ވަޑައިގަންނަވާނެ މިނިވަންކޮށް މި މަސައްކަތް
ކުރައްވާ ބޭފުޅުންގެ ތެރެއިން ދިވެހި ދައުލަތުގެ ރެވެނިއުގެ މަސައްކަތްޕުޅުތަކަށް އެންމެ ބުރަ މަސައްކަތެއް އަދި
ނަތީޖާ ހާމަކޮށްދެއްވަމުން މިގެންދާ އެއްފަރާތަކީ މީރާ. މޯލްޑިވްސް އިންލެންޑް ރެވެނިއު އޮތޯރިޓީ. އެ ބޭފުޅުންގެ މި
ރިކުއެސްޓު އަޅުގަ ނޑަށް ހީވަނީ ހަމަ އެހެން ހުރިހާ ދިމާލަކުން ވެލިޑުވާ މިންވަރަށްވުރެ ވަކި އިހުނަށްވުރެ ވެލިޑުވާނެ
އެހެން ފަރާތެއް ނެތްހެން. ދެން އެ ސިޓީގެ އެދިވަޑައިގެންނެވި ގޮތަށް މީގައި ނުލިޔުނެއް ކަމަކު އޭރުގައި ކައުންސެލް
ޖެނެރަލް ދެއްވާފައިވާ ލަފާ އާއި އަދި މި ކޮމިޓީން ނިންމުމެއް އެބައޮތް ހަމަ މި ފަރާތްތަކަށް ދިނުމާ ބެހޭ ގޮތުން

ކޮމިޓީގެ ނިންމުމެއް އެއީ. އެ ނުކުތާތައް ވެސް އެބަވޭ. އަދި އެއާ ހަވާލާދެއްވާ އެ މައްސަލައާ މެދުގައި ކޮމިޓީ
310. ވަނަ އަހަރުގެ 8 ވަނަ ބައްދަލުވުމުގައި މަޝްވަރާކުރުމަށްފަހު މަޖިލީހަށް ފާސްކުރެއްވި ރިޕޯޓުގައި ފޯނު
އެލަވަންސް ހަމަޖެއްސި ފަރާތްތަކުގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ މި މިނިވަން މުސްތަޤިއްލު މުއައްސަސާތަކުގެ މެންބަރުންގެ
ދަށުން މި ދެ މަޤާމަށް އުސޫލެއްގޮތުން ހިމެނޭ ކަމަށް ކޮމިޓީން ނިންމެވިއިރު އެމް.އެމް.އޭގެ ޑެޕިޔުޓީ ގަވަރުނަރަކީ
މަޖިލީހުން ހޮއްވަވާ މަޤާމަކަށްވުމާއިއެކު މި މަޤާމުގައި ހުންނަވާ ބޭފުޅަކަށް އުސޫލެއްގޮތުން މިއާ ގުޅިގެން
ދެއްވާފައިވާ ލަފާ މިއީ. އެހެންވީމާ، މި ހަމަ މިއަށް އެޕްލައިކުރެވޭ ކަމަށްވާތީވެ އަޅުގަ ނޑު ހަމަ ޢިއްޒަތްތެރި
މެންބަރުންގެ ހަމަ ވިސްނުންފުޅަށް މި ދޫކޮށްލަނީ ކޮންގޮތަކަށްތޯ ވީހާ އަވަހަކަށް ޢަމަލުކޮށްގެން މިކަމަށް
އަޅުގަ ނޑުމެން ގޮތްތަކެއް ނިންމާލެވޭނީ. ސިޓީ އާއި އަދި އަޅުގަ ނޑުމެންގެ މި ރިކުއެސްޓާއެކު އެޖެންޑާކުރެވިފައި
މިވަނީ. ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ރިޔާޟް ރަޝީދު.
ވިލުފުށީ ދާއިރާގެ މެންބަރު ރިޔާޟް ރަޝީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
އައްސަލާމްޢަލައިކުމް. ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މިކަމުގައި އަޅުގަ ނޑަށް ފެންނަނީ މިހާރު މި މަޖިލީހު،
މިހާރު މި ކޮމިޓީގައި ތިއްބެވި ބޭފުޅުންނަކަށް އެނގިވަޑައެއްނުގަންނަވާނެ ކުރިން މިކަންކަން ކޮށްފައި އޮތްގޮތެއް. އަދި
އަޅުގަ ނޑުމެން ވެސް ހަނދާނެއް ނެތް މިހާރު ކުރިން، އެހެންވީމާ، އަޅުގަ ނޑަށް ނުފެނޭ މިހާރަކު އެއްވެސް
ދިމާއަކުން އަންނަ ފޯނު ބިލެއް ވެސް އަދި އެއްވެސް އެލަވަންސެއް އިތުރުކުރާކަށެއް. އިތުރުކުރަންޏާ އަޅުގަ ނޑުމެން
އެބަޖެހޭ މުޅި، މުޅި ސިސްޓަމުގައި މިހާރު މަސައްކަތްކުރާ ހުރިހާ ފަރާތްތަކަށް ދެމުންދާ ހުރިހާ އެލަވަންސްތަކެއް
އަޅުގަ ނޑުމެން އެބަޖެހޭ ބަލާލަން. ބަލައިލާފައި އޭގެ އުނިއިތުރު ގެންނަންޖެހޭ ދިމަދިމާލުން އުނިއިތުރު ވެސް
ގެންނަންޖެހޭ އެބަ. އެއީ އަޅުގަ ނޑުމެން ކޮންމެ އަހަރަކު އެއްފަހަރު ގާތްގަ ނޑަކަށް ކުރަމުން އަންނަ މަސައްކަތެއް
އެއީ. އެހެންވީމާ، އަނެއްކާ ވެސް އަޅުގަ ނޑުމެން ނުދޭ އެއްޗެއް ކުއްލިއަކަށް ތިހެން ތަނަކަށް އިތުރުކުރަމުން
ކުރަމުން ދެން އަޅުގަ ނޑުމެންނަށް ނޭނގޭ އެތައް މިތަނުގައި ހުރި މިންވަރެއް ވެސް. އެހެންވީމާ، އަޅުގަ ނޑަށް
ނުފެނޭ މިހާރު އެގޮތަށް ތިކަން ކުރާކަށެއް. ދެން އަޅުގަ ނޑުމެން ވިސްނަންޖެހޭ އަނެއްކަމަކީ ރައްޔިތުން މަޖިލީހުގެ
މެންބަރުންނަކަށް ވެސް ލިބިވަޑައެއްނުގަންނަވާ ފޯނު އެލަވަންސް އެއް. ހަމަ ދާދި އެއް މުސާރަ އެއް
ލިބިވަޑައިގަންނަވާ ބޭބޭފުޅުންގެ ވާހަކަ އަޅުގަ ނޑުމެން މިތާނގައި މިދައްކަނީ. ދައްކާއިރުގައި އަޅުގަ ނޑުމެން އެބަޖެހޭ
މިހާރު ޓެލެކޮމިޔުނިކޭޝަނުގެ ދާއިރާގައި މިއޮތީ ވަރަށް ކޮންޕެޓިޝަން. އެހެންވީމާ، މިކަމަށް ބަލާއިރުވެސް
އަޅުގަ ނޑުމެން އެބަޖެހޭ ދިރާޤު އުރީދޫ މިތަންތަނަށް އެބަޖެހޭ ވަރަށް ރަނގަޅު ޕެކޭޖު އެބަދޭ. އެހެންވީމާ،
އަޅުގަ ނޑުމެން މިހެން ދިމަދިމާލަށް މި ނަގާއިރުގައި މީގެ ޕެކޭޖު އަޅުގަ ނޑުމެންނަށް ދެވުމަކީ ވެސް
އަޅުގަ ނޑުމެންނަށް ކުރެވިދާނެކަމެއް އެއީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަ ނޑަށް ނުފެނޭ އެއްގޮތަކަށް ވެސް އަޅުގަ ނޑުމެން

މިގޮތަށް ނިންމާލާކަށެއް މުޅި ހުރިހާ އެންމެންގެ އެލަވަންސްތައް އިނގޭތޯ. އެލަވަންސާ ބެހޭ ގޮތުން ވަރަށްގިނަ
މުއައްސަސާތަކުން އެބަހުރި މިކޮޅަށް ފޮނުވާފަ. މި ހުރިހާ މައްސަލަތަކެއް ދިރާސާކުރުމަށް އަޅުގަ ނޑުމެން
ފޮނުވާލަންވީ އަޅުގަ ނޑުމެންގެ ކުޑަ ކޮމިޓީއަކަށް. ޓެކްނިކަލް ހަމަ ރަނގަޅު އެކަންކުރެވޭވަރުގެ ބަޔަކު ތިބި
ކޮމިޓީއަކަށް އަޅުގަ ނޑުމެން ފޮނުވަންވީ. ފޮނުވާފައި މިހާރު ހުރި މުސާރަތަކާއި އެލަވަންސްތަކާއި ދެން ވެސް ދޭ
ހުރިހާ އެއްޗެއް އެނގޭ ގޮތަށް އަޅުގަ ނޑުމެން ރިޕޯޓެއް ތައްޔާރުކޮށްގެން މި ފުލް ކޮމިޓީއަށް ގެންނަން. ގެނެއްސަ
ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ބައްލަވާލައްވަންވީ ދެންމެ މުޤައްރިރު ފާހަގަކުރެއްވިހެން ދައު ލަތަށް އެންމެގިނަ ރެވެނިއު
ގެނެސްދޭ ފަރާތަކީ މީރާ. އެހެންވީމާ، މީރާ އޭގެން އުނިވެފައި އޮތްތޯ ނެތްތޯ. ދެން ހަމަ އެ މިންވަރަށް
މަސައްކަތްކުރާ އެހެން މުއައްސަސާ އެއް އޮވެދާނެ. މިސާލަކަށް ކަސްޓަމްސް ކިޔާ ތަނެއް ވެސް އޮވެދާނެ.
އެހެންވިމާ، އެމީހުންނަށް ދޭތޯ ނުދޭތޯ، އެތަނަށް ދޭނަންތޯ ނުދޭނަންތޯ. އެހެންވީމާ، މިކަން އެބަޖެހޭ އަޅުގަ ނޑުމެން
މިކަންކޮށްލަން. އެއީ މިއީ އަޅުގަ ނޑަށް ފެންނަގޮތަކީ. އެއްގޮތަކަށް ވެސް ވަކިވަކިން އަންނަ އެއްޗެއްސަށް
ކޮންމެފަހަރަކު އަޅުގަ ނޑުމެން ވަޒީރުންނަށް ރުހުންދޭ އުސޫލުން ހަމަ އަންނަ މީހަކަށް ރުހުން ދެމުންދެމުންދާ ގޮތަކަށް
ނުނިމޭ ކަމެއް ގޮތުގައި މިކަން ބާއްވާކަށް އަޅުގަ ނޑަކަށް ނުފެނޭ. އަޅުގަ ނޑަށް ފެންނަނީ މުޅި އެތި ރިވިއުކުރަން.
މުޅި އެތި ބަލައިލާފައި އަޅުގަ ނޑުމެން މިއަށް ގޮތެއް ނިންމަން ކޮމިޓީއަކަށް ފޮނުވަން. ދެން ކުރީދުވަހު
އަޅުގަ ނޑުމެންނަށް ނެގިފައި ވެއްޖެ މިކަމުގައި ކޮމިޓީ އެއް ވެސް. އެ ކޮމިޓީއަށް ވެސް މި މައްސަލަ ފޮނުވިދާނެ.
އަޅުގަ ނޑުމެންނަށް އައު ކޮމިޓީއަކަށް ވެސް ފޮނުވިދާނެ. އެ ކޮމިޓީގައި ހަމަ ޔަޤީނުން ވެސް އިބްރާހީމް މުޙައްމަދު
ޞާލިޙް ހިމެނިވަޑައިގަންނަވާނެ. އަދި އޭގައި އަޅުގަ ނޑު ވެސް އިނދޭ ކަންނޭނގެ ޕީ.ޕީ.އެމްގެ ފަރާތުން. އަދި
ޖުމްހޫރީ ޕާޓީން ފައިސަލް ނަސީމް ވެސް އޭގައި އިންނަވާ. އަދި އަޙުމަދު ރަޝީދު ވެސް އޭގައި އިންނަވާ
ކަންނޭނގެ. ދެން ކޮންމެއަކަސް އަޅުގަ ނޑަކަށެއް ނޭނގޭ އެ ކޮމިޓީގައި ތިބީ އެ ކޮމިޓީގައި ތިބީ ކޮން ބައެއް ކަމެއް.
އެހެންވީމާ، އަޅުގަ ނޑަށް ފެންނަނީ އެ ކޮމިޓީއަށް މި ފޮނުވަން. ދެން އަދި ނޫނިއްޔާމުން މި ކޮމިޓީގެ މުޤައްރިރު
ވެސް ޗެއަރ ވެސް ކުރެވިދާނޭ އެ ކޮމިޓީ އިނގޭތޯ. ހަމަ އެ ކޮމިޓީއަށް އެ ބޭނުންފުޅުވާ ކަމަށްވަންޏާ އެކަން ވެސް
ކުރެވިދާނެ. އެގޮތަށް ވެސް މިހާރު ކޮމިޓީއަށް އެ އިތުރު މީހަކު ލެވިވެސްދާނެ. ޕާޓީއަކުން 3 މީހަކު ވެސް ލެވިދާނެ.
އެއީ މިކަހަލަ ތަންކޮޅެއް ބޮޑު، އަޅުގަ ނޑު މިހާރު މިދައްކަނީ މުޅި ހުރިހާ މުއައްސަސާތަކުގެ މުސާރައިގެ
އޮނިގަ ނޑުތަކާއި މި އެލަވަންސްތައް އަލުން މުރާޖަޢާކުރާ ވާހަކަ މިދައްކަނީ. އެހެންވީމާ، އެކަންކުރާ ކަމަށް ވެއްޖެއްޔާ
ޕާޓީއަކުން 3 މީހުން ލައިގެން ވެސް އަޅުގަ ނޑުމެންނަށް ކޮމިޓީއެއް ހެދިދާނޭ. އެމް.ޑީ.ޕީން 3، ޖޭ.ޕީން 0،
އެމް.ޑީ.އޭ އިން 0، ޕީ.ޕީ.އެމު ން 3 ލައިގެން ވެސް އަޅުގަ ނޑުމެންނަށް ހެދިދާނެ. މިހާރު އޮތް ކޮމިޓީ ކަމުނުދާ ކަމަށް
ވެއްޖެއްޔާ. މިހާރު އޮތް ކޮމިޓީއަށް ފޮނުވާލާ ގޮތަށް ވެސް ހެދިދާނެ އަޅުގަ ނޑު މިދެންނެވި ކޮމިޓީއަށް. އެ ކޮމިޓީގައި
ތިއްބެވި ބޭފުޅުންގެ ނަންތައް އަޅުގަ ނޑުމެންނަށް ވިދާޅުވެދެއްވިއްޔާ ތަންކޮޅެއް ފަސޭހަވާނެ. އޭރުން އަޅުގަ ނޑުމެންގެ

ތެރެއިން ޕީ.ޕީ.އެމުން ވެސް އެންމެ ރަނގަޅު މީހާ އެއަށް އަޅުގަ ނޑުމެންނަށް ލެވިދާނެ. ކޮންމެހެން އޭގައި އަޅުގަ ނޑު
އިންނާކަށް ނުޖެހޭ. އަޅުގަ ނޑަށްވުރެ ރަނގަޅު މީހަކު އިނދެއްޖެއްޔާ އެމީހަކަށް އަޅުގަ ނޑު ފުރުޞަތު ދޭން މިހިރީ.
އަޅުގަ ނޑު އެހާ މުހިއްމެއް ނޫން ކޮންމެހެން ތި ކޮމިޓީގައި އިންނާކަށް. އަޅުގަ ނޑު މަސައްކަތް ހުންނަގޮތުން
އަޅުގަ ނޑަށް ރަނގަޅީ ވެސް ތިކަހަލަ ކުދިކުދި ކޮމިޓީތަކަށް ނުގޮސްވިއްޔާ ރަނގަޅީ. އެހެންވީމާ، އަލުން އަޅުގަ ނޑު
ބަލައިލާފައި އެގޮތަށް ފޮނުވަން އަޅުގަ ނޑަށް ފެންނަނީ. އެހެ ންވީމާ، ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޣަފޫރު ވެސް މިތަނަށް
ވަޑައިގެންފި. އެހެންވީމާ، އަޅުގަ ނޑަށް ފެންނަނީ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރަށް ވެސް މިކަންތައް އަޅުގަ ނޑުމެން
އެކްސްޕްލޭން ކޮށްލަ ދިނިއްޔާ އަޅުގަ ނޑަށް ހީވަނީ އަޅުގަ ނޑު މިދެންނެވި ގޮތަށް ދިޔައިއްޔާ އަޅުގަ ނޑުމެންގެ
މަސައްކަތަށް ވެސް ތަންކޮޅެއް ހަލުއިވެގެންދާނެ. އަދި އަޅުގަ ނޑުމެން ނިންމާ ނިންމުން އޮންނާނެ އެއް
ސްޓޭންޑަޑަކަށް މި އެކުލަވާލެވިފައި އޮންނާނީ. މިއަދު 0111 ދިނިއްޔާ މާދަމާ 0311 އެހެނެއްނޫން. އެ
މިންގަ ނޑަކަށް މި ފެތިފައި އޮންނާނެ ކަމަށް އަޅުގަ ނޑު ޤަބޫލުކުރަނީ. ވާހަކަ މާދިގު ވެސް ވެއްޖެ. އެހެންނަމަވެސް
އަޅުގަ ނޑަށް ހީވަނީ މިދެންނެވި ގޮތަށް މި ކޮމިޓީއަށް ފޮނުވާލާފައި މި މައްސަލަ މިހިސާބުން އެ މަސްއޫލިއްޔަތު
އަދާކުރަން އެ ފަރާތަށް ފޮނުވާލަން އަޅުގަ ނޑުމެން އެޖެންޑާގެ ދެން އޮތް ނަންބަރަށް ދާން. އަޅުގަ ނޑު އެގޮތަށް
ހުށަހަޅަން.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ފައިސަލް ނަސީމަށް ފުރުޞަތު ދިނުމުގެ ކުރީގައި އަޅުގަ ނޑު ކޮމިޓީއަށް މިވަގުތު
ކުޅުދުއްފުށީގެ އުތުރު ދާއިރާގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޢަބްދުލްޣަފޫރު މޫސާ ވަޑައިގެންފި. އަދި އޭ ގެ އިތުރުން މަހިބަދޫ
ދާއިރާގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޙުމަދު ޠާރިޤު ވަޑައިގެންނެވި އިތުރު 3 ބޭފުޅުންނާއި އެކު އަޅުގަ ނޑުމެންގެ ކޯރަމް
ރަނގަޅަށް ހަމަ ކުރިއަށް މިދަނީ. ދެންމެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ރިޔާޟް ރަޝީދު ހުށަހެޅުއްވުމެއް ގޮތުގައި
ހުށަހަޅުއްވާހެން ކަމަށް އަޅުގަ ނޑަށް ޤަބޫލު މިކުރެވެނީ އެއީ ކުރިން މަސައްކަތްކުރި ކޮންމެވެސް އެއް ކޮމިޓީއަކަށް
ގެންދަވައިގެން މި މަސައްކަތް ގެންދަން. އެންމެފަހަށް މި ފޯނު އެލަވަންސްގެ މަސައްކަތަށް ކޮމިޓީ އެއް ހޮވިގެންދިޔަ.
އޭގައި ހިމެނިވަޑައިގަންނަވަނީ ކުޑަހުވަދޫ ދާއިރާގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އާމިރު، ވިލުފުށީ ދާއިރާގެ ޢިއްޒަތްތެރި
މެންބަރު ރިޔާޟް ރަޝީދު، ހިންނަވަރު ދާއިރާގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް މުޙައްމަދު ޞާލިޙް އަދި ކާށިދޫ
ދާއިރާގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ފައިސަލް ނަސީމް. އެންމެފަހަށް މިތަނުގައި މި ފަ ނޑިޔާރުންގެ މަސައްކަތުގައި ފޯނު
އެލަވަންސާ ބެހޭ ގޮތުން ހަމަ ސީދާ އެކަހަލަ ކަމަކަށް މި ބޭފުޅުން މަސައްކަތްޕުޅުތަކެއް ކޮށްދެއްވާފައި ވީމާ އަޅުގަ ނޑު
ހިތަށްއަރަނީ ހުށަހެޅުއްވުމަކީ މިއީ ކަމުގައިވާނަމަ އަޅުގަ ނޑުމެންނަށް ގޮތްތަކެއް ނިންމާލެވިދާނޭ. އަދި އެކަމަކު މި
ޑެލިބްރޭޝަންތަކަށް ފަހުގައި ތި ބޭފުޅުންނަށް ހަމަ މީގައި ލެންތީކޮށް ވާހަކަ ދެއްކުމުގެ ފުރުޞަތު ލިބިގެންދާނެކަން

އަޅުގަ ނޑު ޔަޤީންކުރަން. އަދި މަޖިލީހުގެ ކައުންސެލް ޖެނެރަލް މިކަމާ ގުޅިގެން މަޖިލީހުގައި ކުރިން ނިންމިފައިވާ
ނިންމުމެއް ކޮމިޓީ އަށް މަސައްކަތްތައް މަޖިލީހުގެ ތަޅުމުން ފާސްކުރަންޖެހޭނެ ކަމަށް ވިދާޅުވެދެއްވާފައިވާ ރަޢުޔު
ވެސް އެބައޮތް. އެއިން ކޮންމެ ގޮތަކަށް ޢަމަލުކުރި ނަމަވެސް އަޅުގަ ނޑަށް ޤަބޫލުކުރެވެނީ ވިލުފުށީ ދާއިރާގެ
ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އެވިދާޅުވި ފަދައިން އިރުއިރުކޮޅުން ކޮންމެ މުއައްސަސާއަކުން ކަމެއް މިހެން އަންނަން ޖެހުނީމަ
އެ އޮންނަ ވަގުތު އަޅުގަ ނޑުމެންނަށް ގެއްލޭކަން އެއީ ޔަޤީނޭ. އެހެންވީމާ، މިގޮތަށް ހުރި ކަންތައްތައް އަލުން ބަލުން
ރިވައިވްކުރުމަކީ އަޅުގަ ނޑަށް ހީވަނީ ރިޔާޟް ރަޝީދު ދެންމެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ހުށަހެޅުއްވި މައިގަ ނޑު
ނުކުތާއަކީ އެހެންވެއްޖެއްޔާ އެ ބެހި ދާއިމީ . ކޮމިޓީގެ ތެރެއިން ކޮމިޓީ އެއް އެ ކޮމިޓީތަކަކީ ޖުމްލަ ގޮތެއްގައި
އަޅުގަ ނޑުމެން މަޖިލީހުގެ މި ކޮމިޓީގެ ދަށުގެ ބެލުމުގައި ހުރި އޮޑިޓް ރިޕޯޓުތަކާއި އެކަހަލަ މަސައްކަތްތަކެއް
ނިންމުމަށް ދާއިމީ ގޮތެއްގައި އެކަށައެޅޭ ސަބް ކޮމިޓީތަކެއް ގޮތުގަ އި ހެދީ. ނަމަވެސް މިކަހަލަ މުހިއްމު
މަސައްކަތްޕުޅުތަކެއް ތި ބޭފުޅުން ކުރައްވާފައިވާތީ އަޅުގަ ނޑު ހިތަށްއަރަނީ ހަމަ މި ކޮމިޓީ ން ރިވައިވްކުރައްވައިގެން
މިގޮތަށް ހުރި މަސައްކަތްތައް ވީހާ އަވަހަކަށް ނިންމާލާފައި ގެނައިމަ ދެން އަޅުގަ ނޑުމެންނަށް ގޮތެއް ނިންމާލެވިދާނެ
ކަމަށް. ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ފައިސަލް ނަސީމް.
ކާށިދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ފައިސަލް ނަސީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ މުޤައްރިރު. އަޅުގަ ނޑު ވިލުފުށީ ދާއިރާގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރުގެ އެ ހުށަހެޅުއްވުމަށް ތާއީދުކުރަން. ދެން
އަޅުގަ ނޑު މީގައި ސާފުކޮށްލަން ބޭނުންވާ ތަންކޮޅަކީ މިހާރު މިނިވަން މުއައްސަސާތަކުން ކޮންމެ ބަޔަކު ވެސް
އެދުނީމަތޯ ހަމަޖައްސައިދޭ އުސޫލެއް މިއޮންނަނީ. ދެން އެފަދަ މުއައްސަސާތަކަށް ނޫނީ ކޮމިޝަންތަކަށް ހަމަޖައްސާ
ކަމަށްވަންޏާ އަޅުގަ ނޑަށް ހީވަނީ ހަމަ ވަކިފަރާތެއް އިސްތިސްނާވެގެން ނުވާނެހެން މީގައި. އެއީ އަޅުގަ ނޑަށް މީގައި
ފާހަގަކުރެވޭ ތަންކޮޅަކީ. ދެން އަޅުގަ ނޑުމެންނަށް މި ސަބް ކޮމިޓީއަކަށް ދިޔައިމަ ކުރީގައި ވެސް އަޅުގަ ނޑު
ފާހަގަކޮށްލިން މިހާރު ޕެކޭޖުތަކާއި އެއްޗެހި އެބަހުރޭ ހަމަ ދިރާޤު ވަތަނިޔާ ތަންތަނުން ވެސް. އެހެންވީމާ،
އަޅުގަ ނޑުމެން ބަލާފައި ކޮންމެ ގޮތެއް ވިޔަސް އެ ޚަރަދުތަކާއި އެއްޗެހި ކުޑަކުރެވޭނެ ގޮތެއް މީގައި އެ ބަލަނީ އެ
ބޭނުންވާ ކަންތައްތައް ފުދޭކަމަށްވަންޏާ އެ ނިމުނީ. ކޮންމެހެން ބޮޑު ޚަރަދެއް ކުރާކަށް ނުޖެހޭ ކަންނޭނގެ. އެއީ
ކުރީގައި ވެސް އަޅުގަ ނޑު ދެންނެވިން 51 ރުފިޔާ އަށް ވެސް އެބަހުރޭ ޕެކޭޖު ޓީމް ޓޯކް ހަދާފަ. އެހެންވީމާ،
އަޅުގަ ނޑަށް ހީވަނީ މި އެ ކޮމިޓީއަށް ދިޔައިމަ އެ ކަންތަކާއި އަޅުގަ ނޑުމެން އަދި މަޝްވަރާކުރެވޭނެހެން.
ޝުކުރިއްޔާ.
ކޮމަންޑޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙުމަދު ނާޝިދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

މި މައްސަލައި ގައި އަޅުގަ ނޑަށް ވެސް ޤަބޫލުކުރެވެނީ އަޅުގަ ނޑުމެން މުޅި ، އަނެއްކާ ވެސް މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީން
ދިރާސާކޮށްފައި މިއޮތް ކޮމިޓީން މި ހުށަހަޅާފައި މިއޮތް މުސާރައިގެ އޮނިގަ ނޑަށް މި ކަންކަމަށް ހަދާފައި މިއޮތް
ރިޕޯޓް އަޅުގަ ނޑުމެން އަލުން ރިވިއުކޮށްލާފައި މީގައި ޔުނިފޯމް ޕެޓަރންއަކަށް މިކަން ކުރުމަކީ އަޅުގަ ނޑުމެން ކުރަން
ޖެހިއްޖެ ކަމެއްހެން. ދެން މީގައި ވަކިވަކި އެތިއެތިކޮޅުން މިކަން ކުރުމަކީ އެންމެ ރަނގަޅު ގޮތްކަމުގައި އަޅުގަ ނޑެއް
ވެސް ނުދެކެން. ދެން އެހެންނަމަވެސް މީރާގެ މި ހުށަހެޅުމުގައި އަޅުގަ ނޑަށް ޤަބޫލުކުރެވޭ ގޮތުގައި މިއީ މިހާރު
ވެސް ލިބެންވާނެ ބައެއް. އެއީ .33ގައި ފޯނު އެލަވަންސް ދޭންވާ ފަރާތްތަކުގެ ތެރޭގައި އެބައިން މިނިވަން
މުސްތަޤިއްލު މުއައްސަސާތަކުގެ މެންބަރުން. މީރާއަކީ އަޅުގަ ނޑަށް ޤަބޫލުކުރެވެނީ އެއީ އޭގެ ބޮޑީއެއް ކަމަށް. ދެން
ކޮމިޔުނިކޭޓްކޮށްފައި ހުރި ލިޔެކިއުންތަކުން ވެސް އެބައޮ ތް. ދެން އަނެއްކާ ސެކްރެޓޭރިއޭޓުން ވެސް އެކަން
ވިދާޅުވެއްޖެ. އެހެންވީމާ، އެ ބޭފުޅުންނަށް މީތި ދިނުން އެއީ ހަމަ އެންމެ ރަނގަޅު ކަމެއްގެ ގޮތުގައި ދެކެން. ދެން
މުޤައްރިރު ވެސް ވިދާޅުވިހެން މިއީ އަޅުގަ ނޑުމެންގެ ދައުލަތުގެ އެންމެ ބޮޑު އިންޖީނު. މީގެ ބްލަޑް ސަޕްލައި
މިއޮންނަނީ މީރާގަ. އެހެންވީމާ، އެ ބޭފުޅުން ކުރައްވާ މަސައްކަތްތަކަށް ހަމަ ރަނގަޅު ފޯނު އެލަވަންސެއް އޮންނަން
ވެސް ޖެހޭ. އަދި އޮންނަގޮތަށް ފާސް ވެސް ކޮށްފައި އޮތީ. އެހެންނަމަވެސް ހަމަ މިއާ ޖެހިގެން އަނެއްކާ ވެސް އޮތީ
ހަމަ މި ޒާތުގެ މައްސަލައެއް. އަނެއް ބަޔަކަށް ހެލްތު އިންޝުއަރެންސް ޕެކޭޖް ދިނުމަށް. އެހެންވީމާ، މިހެން ހަމަ
ވަކިވަކިކޮށް މިކަން އަޅުގަ ނޑުމެން ގެންދިއުމަށްވުރެ މުޅި ހުރިހާ ކަމެއް އެއްކޮށް ބަލައިލާފައި އަޅުގަ ނޑުމެން
މިވަގުތަށް މީތި ރިވައިސްކުރެވެން އޮތް ބައި ރިވައިސްކޮށްފައި ދެވެން ހުރި ފަރާތްތަކަކަށް އަލުން ދިނުމާ މެދުގައި
އަޅުގަ ނޑު ތާއީދުކުރަން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަ ނޑަށް ވެސް ޤަބޫލުކުރެވެނީ މި މައްސަލަ އަލުން ސަބްމިޓް ކޮމިޓީއަކަށް
ގޮސް މާ ލަސްނުކޮށް އަޅުގަ ނޑުމެން މިކަން ނިންމަން އެކަމަކު އަޅުގަ ނޑު ހުށަހަޅަން ޑެޑްލައިނެއް އިނގޭތޯ.
ވާހަކައަކީ ތި ބޭފުޅުން... އެހެންވީމާ، ޑެޑްލައިނެއް މި މައްސަލަ ނިންމަން އަޅުގަ ނޑު ބޭނުމޭ ތިން ހަފްތާ ނަމަވެސް
އަޅުގަ ނޑުމެން ކޮމިޓީން މަސައްކަތް ނިންމާފައި އަޅުގަ ނޑުމެން ގޮތެއް. އެހެންވީމާ، އެ ނިންމާފައި އެއީ ފޯނު
އެލަވަންސެއް ދެންޏާމުން އަޅުގަ ނޑުމެން މީތި ރިވައިސްކޮށްފައި ނޫނިއްޔާމުން ތިން ހަފްތާއަކީ ވަރަށް ކުޑަ.
އަޅުގަ ނޑު ބަލަން ގާތްގަ ނޑަކަށް އަޅުގަ ނޑު ބުނާނީ އެއް މަސްދުވަސްވަރު އަޅުގަ ނޑު ހުށަހަޅަމޭ. ވާހަކައަކީ އެއޭ
އަޅުގަ ނޑުމެންގެ މި މަސައްކަތް ނިންމާލުމަށް މި ފޯނު އެލަވަންސަށް. އެގޮތަށް ނިންމާލާފައި ދެން މިފަރާތްތަކަށް
ޖަވާބު ދިނުން. އެއީ އެއަށްވުރެ ދިގުދެމިގެން ދަންޏާމުން އެ ބޭފުޅުން އަހަރު ނިމިގެން އަޅުގަ ނޑުމެން އައު ފޯނު
އެލަވަންސެއް ދެންޏާމުން އަނެއްކާ ވެސް އޮންނާނީ މި މުރާޖަޢާކުރަންޖެހިފަ. އެއަށްވުރެ ކުރިން އަޅުގަ ނޑުމެން މިއަށް
ޖަވާބެއް ދޭންޖެހޭނެ ކަމަށް ޤަބޫލުކުރެވޭތީވެ އަޅުގަ ނޑުމެން މިކަން މުރާޖަޢާކޮށް ނިންމާލަން އެއް މަސްދުވަހުގެ
ތެރޭގައި ނިންމާލާފައި މިފަރާތްތަކަށް އެލަވަންސް ދިނުމާ ބެހޭގޮތުން އަޅުގަ ނޑުމެން އެ ފަރާތްތަކަށް ޖަވާބުދިނުމަށް
އަޅުގަ ނޑު ސަބް ކޮމިޓީއަކަށް ފޮނުވަން ތާއީދުކުރާ ވާހަކަ ދަންނަވާލީ. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! އަޅުގަ ނޑުމެންގެ ކޮމިޓީއަށް މިވަގުތު މަތިވެރި ދާއިރާގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙުސައިން މުޙައްމަދު ވަޑައިގެން
އެބަ އިންނެވި. އެ މަނިކުފާނާ އެކުގައި އަޅުގަ ނޑުމެންގެ ޓީމުގެ އަނެއް މެންބަރު އޭދަފުށި ދާއިރާގެ ޢިއްޒަތްތެރި
މެންބަރު އަޙުމަދު ސަލީމް ވެސް ވަޑައިގެން އެބަ އިންނެވި. ޠާރިޤްގެ ނަން އިޢުލާންކޮށްފި. މި މައްސަލައިގެ ބާވަތުން
ދެންމެ ހަމަ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ތި ހުށަހަޅުއްވަމުން ގެންދެވި ހަމަ ނުކުތާތަކުގެ އަލީގައި އެނގިވަޑައިގަންނަވާނެ
އަޅުގަ ނޑުމެން އަތުގައި ޖެހިގެން މިއުޅެނީ 3103 ވަނަ އަހަރުގެ ޑިސެމްބަރު މަހު ފާސްކުރެވިގެން އުޅޭ ރިޕޯޓެއްގައި
ހިމެނި ނުހިމެނި ހުރި ބައެއް ކަންތައްތަކާ ބެހޭގޮތުން. ދެން ހަމަ ކަމާ ގުޅުން ހުރި މުއައްސަސާތަކުން
އަޅުގަ ނޑުމެންނަށް ފޮނުވަމުންދާ ސިޓީތައް. މިއަށް ޖަވާބުދާރީވެ މީގައި ގޮތްތަކެއް ކަ ނޑައަޅައި އަދި ގޮތްތަކެއް
ނިންމޭތޯ މިނިސްޓްރީ އޮފް ފިނޭންސްގައި ދަންނަވައި އެ ކަންތައްތައް ހަމައަށް ހުރިތޯ އަދި ބަޖެޓުގެ އެއްވެސް
ހިސާބަކުން މިއިން ކަމެއް ދެވިދާނެތޯ ނުދެވޭނެތޯ ބަލައި މިކަން ކޮށްދިނުމުގެ މެންޑޭޓް އޮތީ އަޅުގަ ނޑުމެން އަތުގައި.
އެހެންވީމާ، އަޅުގަ ނޑުމެން ހަމަ ޑެލިބަރޭޝަންތަކަށް ފަހުގައި އިތުރު ހޯދުންތަކާއި އެކުގައި މި ކަންތައްތައް
ނިމިއްޖެކަމުގައި ވާނަމަ އަޅުގަ ނޑަށް ހީވަނީ ދާނީ ރަނގަޅެއްހެން. ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ރަޝީދަށް އަޅުގަ ނޑު
ފުރުޞަތު އަރުވަން.
ގައްދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙު މަދު ރަޝީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ މުޤައްރިރު. އަޅުގަ ނޑު ފުރުޞަތަކަށް އެދުނީ މިއާ ބެހޭގޮތުން އެއްޗެއް ދަންނަވާލަން. އެހެން ބޭފުޅުން
ވެސް ވިދާޅުވިހެން މީރާގެ މައްސަލައަކީ މިއީ ކުޑަކޮށް ތަފާތު މައްސަލައެއްކަން ނޭނގޭތީވެ އަޅުގަ ނޑުމެން
ހައލައިޓްކޮށްލަން އެބަޖެހޭ. ދެން ރިޔާޟް އެ ހުށަހެޅުއްވި ގޮތަށް އެއީ އަޅުގަ ނޑު ވެސް ތާއީދުކުރާ ގޮތެއް. އެކަމަކު
އަޅުގަ ނޑުގެ ޚިޔާލުގައި އެބައޮތް ކުޑަކުޑަ ތަފާތު. ޚިޔާލު ތަފާތުވުމަކީ މައްސަލައެއް ނޫން. މިހެން އަޅުގަ ނޑުމެންނަށް
ހަމަ ކޮންމެ ދާއިރާކުން އަންނަ ސިޓީއަކަށް އިރުއިރުކޮޅާ މީގެ ތެރެއިން އަޅުގަ ނޑުމެން ދާން ވެއްޖިއްޔާ ކުރީގައި ވެސް
އެހެން ބޭފުޅަކު ވިދާޅުވި ފަދައިން އެއީކީ ފަސޭހަ ކަމެއް ނޫން. އަޅުގަ ނޑުމެން މިއުޅެނީ އަހަރުގެ މެދު ތެރޭގައި.
ބަޖެޓެއް އެބައޮތް ފާސްކޮށްފަ . އެހެންވީމަ، އަޅުގަ ނޑަށް ވިސްނޭ ގޮތަކީ މީގެ އެންމެ ރަނގަޅު ޙައްލަކީ
މުއައްސަސާތަކުން މިހާރު އެލަވަންސް ދެއްވާ ބޭފުޅުންގެ މަޢުލޫމާތުތައް ގެނެސްފައި ނޫނީ އަދި ދެއްވަން
ބޭނުންފުޅުވަނީ ކޮން ބައެއްތޯ އަޅުގަ ނޑުމެންނާ ހަމައަށް ގެނެސް އެ ދިރާސާކުރުމަށްފަހު އެއަށް ގޮތެއް ނިންމައި
އަލަށް އެކުލެވިގެންދާ 3105 ވަނަ އަހަރުގެ ބަޖެޓުން ނޫނީ އިތުރު ބަޔަކަށް ނުދޭގޮތަށް ނިންމުން. އޭގައި މީރާގެ އެތި
އަޅުގަ ނޑުމެން އިސްތިސްނާކޮށްފައި މީރާއަށް އަޅުގަ ނޑުމެން ޚާއްޞަ ޢިނާޔަތެއްގެ ގޮތުން ނޫނީ ޚާއްޞަ ގޮތެއްގެ

ތެރެއިން މީތި ފާސްކޮށްދޭ ގޮތަށް އަދި ކުޑަ ކޮމިޓީން ނަމަވެސް. އެއީ އަޅުގަ ނޑުގެ ހުށަހެޅުމަކީ. ޝުކުރިއްޔާ. ދެން
އަދި ނިންމާލުމުގެ ކުރީގައި ދަންނަވާލަން ކުރީ ދުވަހު އަޅުގަ ނޑު ހަމަ މިއާ ގުޅުން ހުރި އެއްޗެއް އިންނާނެ
ކޯޓުތަކުގެ މީހުންނަށް އެލަވަންސް ދިނުމާ ބެހޭގޮތުން ކޮމިޓީއެއް ހަދާފަ. އަޅުގަ ނޑަށް ހީވަނީ ތަފާތު ކޮމިޓީތަކުން މީތި
ކުރުމަށްވުރެ އެއް ކޮމިޓީއަކުން މި ހުރިހާ އެއްޗެއް އެއްކޮށް އެކައްޗެއްގެ ގޮތުގައި އެއް ރިޕޯޓެއްގެ ގޮތުގައި
ނިންމާލިއްޔާ މި ހުރިހާ މަޢުލޫމާތެއް އެކުވެގެންދާނެ. އެ ފަސޭހަ ވެސް ވާނެ މަސައްކަތަށް. އަޅުގަ ނޑުމެން އެއް
ދުވަހު އިންނާނެ ނިންމާފައި ކޯޓުގެ މީހުންނަށް އެލަވަންސް ދޭން ކޮމިޓީއެއް ނަގައި އެ ކޮމިޓީ ކަ ނޑައަޅާފަ. އޭގެ އެ
ކޮމިޓީއަށް މީތި ގޮސްގެން އޭގެ ތެރެއިން ކުރުން އެއީ އެންމެ ބުއްދިވެރިކަމެއް ކަމަށް އަޅުގަ ނޑު ދެކެން.
ޝުކުރިއްޔާ.
ފޭދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމްދީދީ ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި މުޤައްރިރު. އަޅުގަ ނޑު ވެސް ފާހަގަކޮށްލަން ބޭނުންވަނީ މިނިވަން މުއައްސަސާތަކާއި އަދި
އެކިއެކި ދާއިރާތަކުން އަޅުގަ ނޑުމެންނަށް ފޯނު އެލަވަންސާއި އަދި ހެލްތް އިންޝުއަރެންސް ލިބިގަތުމަށް މި ހުށަހަޅާ
ހުށަހެޅުންތަކަށް އަޅުގަ ނޑުމެން އެބަޖެހޭ ވަރަށް ބޮޑަށް ވިސްނަން މިކަހަލަ ކަންކަމުގަ. ދެން މިތާނގައި ހަމަ ވަރަށް
ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންތަކެއް އަދި މީގެ ކުރީގައި ވެސް މި ކޮމިޓީގައި މަސައްކަތްކުރައްވާފައި ތަޖުރިބާ ތިއްބެވި
ބޭފުޅުން ވެސް ތިބުމާއި އެއްކޮށް އަޅުގަ ނޑުމެން މި ކަންކަން ނިންމާއިރު އަޅުގަ ނޑުމެން ބަލަން އެބަޖެހޭ ދިވެހި
ސަރުކާރުގެ ބަޖެޓަށް ވެސް. އަދި މި އަހަރުގެ ބަޖެޓުގެ ހިމެނިފައި ނެތް ފައިސާ މި އަހަރު އަޅުގަ ނޑުމެން މިގޮތަށް
މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީން ދޭން ނިންމައިފިއްޔާ އެ ދެވޭހާ މިންވަރު ދެވޭވަރުގެ ޤާބިލުކަމެއް ދައުލަތުގައި ހުރިތޯ ވެސް. މިއީ
ކިހާ ވަރެއްގެ އަދަދެއް ކަން ދޭން މިއުޅެނީ އަޅުގަ ނޑުމެން ވިސްނަން އެބަޖެހޭ. ވަރަށް ގިނަ މުއައްސަސާތަކުން
އެދޭނެ އެއް މުއަ އްސަސާއަށް ދީފިއްޔާ. އެހެންވީމާ، ރިޔާޟް ރަޝީދު، ދެންމެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ރިޔާޟް
ރަޝީދު ހުށަހެޅުއްވި ގޮތަށް މި އެބަޖެހޭ ވަރަށް ރަނގަޅަށް ވިސްނައި ދިރާސާ ކުރަން ކުޑަ ކޮމިޓީއަކަށް ފޮނުވައިގެން.
އެހެންވީމާ، އަޅުގަ ނޑު ވެސް އެގޮތަށް ތާއީދު ކުރަން. ދެން އަޅުގަ ނޑުގެ ވިސްނުމުގައި މިއޮތީ މިގޮތަށް ނިންމާއިރު
ވެސް އަޅުގަ ނޑަށް ފެނޭ ކަމާ ބެހޭ ވުޒާރާތަކާއި ވާހަކަދައްކައިގެން މިގޮތަށް އަޅުގަ ނޑުމެން ނިންމައިފިއްޔާ މިކަން
ސަރުކާރަށް މި އަހަރު ކުރެވޭތޯ މި ހުރިހާ މުއައްސަސާތަކަށް މިގޮތަށް ފޯނު އެ ލަވަންސާއި އަދި ހެލްތް
އިންޝުއަރެންސް މިގޮތަށް ދެވޭތޯ ބަލާފައި މިކަން ނިންމުން. އެހެން ނޫނިއްޔާ 3105 ވަނަ އަހަރުގެ ބަޖެޓުގައި މި
އެއްޗެހި ހިމަނަން އެގޮތަށް ނިންމެވުން އެއީ އަޅުގަ ނޑު ތާއީދުކުރާ ކަމަކަށްވާތީ އެ ވާހަކަ ދަންނަވާލީ.
ކުޅުދުއްފުށި އުތުރު ދާއިރާ ގެ މެންބަރު ޢަބްދުލްޣަފޫރު މޫސާ ވާހަކަދެއްކެވުން:

އަޅުގަ ނޑު ހަމަ ވަރަށް ބޮޑަށް ފާހަގަކުރަން މި ޑަބަލް ސްޓޭންޑަޑް ގެންގުޅޭތީ. ސަރުކާރުގެ މިނިސްޓަރުންނަށް ކާރާއި
ޕެޓްރޯލާއި ދޭންވީމަކާއެއް ބަޖެޓުގެ ވާހަކައެއް ނާދޭ. އެހެންވީމާ، މީގައި އިންސާފާއި އެއްކޮށް ވާހަކަދައްކަންޖެހޭނެ
ކަމަށް އަޅުގަ ނޑު ޤަބޫލުކުރަނީ. ދެން މީގައި އަޅުގަ ނޑު ވެސް ޤަބޫލުކުރަނީ މި ފޯނު މައްސަލައިގައި ވެސް ހަމަ
ފޯނު ދޭންޖެހޭ ބޭފުޅުންނަށް މިހާރު އެހެރީ ދެވިފަ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަ ނޑު އެކަމާ ހަމަ ތި ބޭފުޅުން ވިސްނަވާނެ
ކަމަށް. ދެން ކުރީގައި މިދިޔަ އަހަރުގައި އުޅޭނެ މި މީރާގެ މައްސަލަ އެއް އިނގޭތޯ. މީރާގެ ބޭފުޅުން އެހެން މަޤާމެއް
އަދާނުކުރެވޭތީ އެ ބޭފުޅުންގެ މުސާރައިގެ ކޮމިޓީގެ ބޭފުޅުން، މީރާ އަށް ހޮވިފައި ތިބި ބޭފުޅުންގެ މުސާރައިގެ
އިޝޫއެއް އުޅޭނެ ހަމަ. އެ ބޭފުޅުން ތަކުރާރުކޮށް އެ މައްސަލަ ނަންގަވަމުން ގެންދަވަނީ. އެހެންވީމާ، މި ރިވިއުއަށް
ދާއިރުގައި އަޅުގަ ނޑަށް ވެސް ހަމަ ފެނޭ އެކަން ކޮންމެވެސް ވަރަކަށް މިފަހަރު ހަމަޖައްސާލަން. ދެން އަޅުގަ ނޑު
ޤަބޫލުކުރާގޮތުގައި މި އުފެދޭ ކޮމިޝަންތަކަށާއި އަދި އެހެން ތަންތަނަކަށް ނުޖެހޭ ދޭކަށް މިހާރު މެޑިކަލް
އެލަވަންސެއް ވެސް. ނޫނިއްޔާ އަދި ޕެކޭޖް ހަދާކަށް ނުޖެހޭ އަސްލު. ހަމަ މި ކޮމިޓީން ޖެހޭނީ ޤާނޫނުއަސާސީން
ކަ ނޑައެޅިފައި ހުރި ، ދޭން ކަ ނޑައެޅިފައި ހުރި ހެލްތް އިންޝުއަރެންސް ޕެކޭޖް ފިޔަވައި އެހެން އެއްޗެހި ކަނޑާލަން
މިހާރު. ޤާނޫނުއަސާސީ ބަދަލުކުރަންޏާ މަޖިލިސްގެ މެންބަރުންގެ ވެސް އެ ކަ ނޑާލަންވީ. އެ ހަމަ ގެއްލިގެން ދާ އެތައް
މިލިއަން ރުފިޔާ އެއް އިނގޭތޯ. އެއަކަށް ނުލިބޭ ހަމަ އޭގެ ޔޫސްއެއް ނުކުރެވޭ އެވަރަކަށް. ދައުލަތުގެ އެތައް ފަ އިސާ
އެއް ހަމަ ހެލްތް އިންޝުއަރެންސަށް ގެއްލިގެންދަނީ. އެހެންވީމާ، އަލުން ރިވިއުއަށް ދާއިރު އަޅުގަ ނޑު އެދެން ހަމަ
ޤާނޫނުތަކުގަޔާ އި ޤާނޫނުއަސާސީގައި ނެތިއްޔާ ހަމަ މި ކޮމިޝަންތަކުގެ ބޭފުޅުންގެ ވެސް ހަމަ ހެލްތް
އިންޝުއަރެންސް ކަ ނޑާލަން. މި ޔުނިވަރސަލް ހެލްތް އިންޝުއަރެންސަކަށް ގޮއްސަ ރާއްޖެ މިއޮތީ. ނެތްއިރުގައި
ހަދާފައި ހުރި އެއްޗެހިތަކެއް އެހެރީ. އެހެންވީމާ، އެ އެއްޗެހިތައް އެބަޖެހޭ ދާން. ބަލި ހަމަ ރައްޔިތަކު ވުމެކޭ
މެންބަރަކު ވުމެކޭ ވާނީ އެއްވަރު. ކުރަންޖެހެނީ ބޭސް. އެ ލިބޭ އަގަށް ލިބެނީ އެންމެންނަށް ވެސް. އެހެންވީމާ، މި
ބޭފުޅުންނަކަށް ވެސް ވަކި ޕެކޭޖްތަކެއް ހަދާފައި އޮންނާކަށް ނުޖެހޭނެ. ދެ ޚަރަދެއް ދައުލަތަކުން ނުކުރެވޭނެ.
އެހެންވީމާ، އެކަން ހަމަ އަޅުގަ ނޑު ފާހަގަކުރަން. މިހާރު ވެސް އެބަ އޮތް މިއޮތީ އައިއްސަ ހަމަ މިހާރު ވެސް
އަނެއްކާ ޓެކްސްގެ އެޕީލް ޓްރައިބިއުނަލްގެ ބޭފުޅުންނަށް ވެސް މެޑިކަލް އެލަވަންސް ހޯދުމުގެ ކަންތައްތަކާއި އެއްޗެހި.
އެހެންވީމާ، އެކަން ހަމަ އަޅުގަ ނޑު ވަރަށް ބޮޑަށް ފާހަގަކުރަން. ދެން ރިވިއު ކުރާއިރުގައި މި ކަންކަމަށް
ރިޢާޔަތްކުރާނެ ކަމުގެ އުންމީދުކުރަން. ޝުކުރިއްޔާ ދެއްވި ފުރުޞަތަށް ޢިއްޒަތްތެރި މުޤައްރިރު.
ހިންނަވަރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް މުޙައްމަދު ޞާލިޙް ވާހަކަދެއްކެވުން:
މިނިވަން މުއައްސަސާތަކުގެ އެ ވެރިންނަށް ފޯނު އެލަވަންސާއި އެއްޗެހި ދޭން މަޖިލީހުން ފާސްކޮށްފައި އޮތް
ލިސްޓުގެ ތެރެއަށް މީރާ އިތުރުކުރުން އެއީކީ އަޅުގަ ނޑު ތާއީދުކުރާ ކަމެއް އިނގޭތޯ، މީރާ އިތުރުކުރުން.

އެހެންނަމަވެސް މިކަހަލަ ޚަރަދުތައް ބަޖެޓުން އަޅުގަ ނޑަށް ފެންނަ ގޮތުގައި ކުރެވެންޖެހޭނީ އަހަރު ފަށާއިރު. އެއީ
ހަމަ މިތަނުގައި އެހެން ބޭފުޅުން ވެސް އެ ވާހަކަ ދެއްކެވި. ބަޖެޓު ހުށަހަޅާއިރުގައި މިހެން ހުރި ހުރިހާ އެއްޗެއް
އެކީގައި ގެނަސް އެ އަހަރެއްގެ ބަޖެޓުގައި އެބައި ހިމަނައިގެން ނޫން ގޮތަކަށް ދިނުން އެއީ އަޅުގަ ނޑަކަށް
ޤަބޫލުކުރެވޭ ކަމެއް ނޫން. އެހެންވީމާ، މިހާރު މީރާ އަށް މި ފައިސާ ދޭން އެއްބަސް، އަޅުގަ ނޑުމެންނަށް
އެއްބަސްވެވުނަސް އަޅުގަ ނޑަށް ފެންނަނީ ހަމަ 3105 އަހަރުގެ ބަޖެޓުގައި ހިމަނައިގެން ނޫން ގޮތަކަށް ނުދޭން.
އަދިވެސް އަތުވެދާނެ މިކަހަލަ ކިތައްމެ ކަމެއް. އެހެންވީމާ، އެ އުސޫލު ހިފަހައްޓަން އަޅުގަ ނޑަށް ފެނޭ. އެހެން
ނޫނިއްޔާ މިއީކީ ކުރެވޭނެ ކަމެއް ނޫން ކަން. އެހެންވީމާ، ކޮމިޓީއަކަށް ގެންގޮސްގެން މިކަން ދިރާސާކޮށް
ނިމޭއިރުގައި އެގޮތަށް ނިންމެވުމަށް އަޅުގަ ނޑު ތާއީދު ކުރާ ވާހަކަ އަޅުގަ ނޑު ދަންނަވަން.
މަތިވެރި ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙުސައިން މުޙައްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ މުޤައްރިރު. މި މައްސަލައިގައި ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ރަޝީދު ދެއްކެވި ވާހަކަފުޅާއި އިބްރާހީމްދީދީ
ދެއްކެވި ވާހަކަފުޅަށް އަޅުގަ ނޑު ވަރަށް ބޮޑަށް ތާއީދުކުރަން. ދެން މިހާރު ކޮންމެވެސް ސަބަބަކާ ހެދި ފޯނު
އެލަވަންސްގެ ކަންތައް ކުޑަ ކޮމިޓީއަކަށް ގެންދަން އަޅުގަ ނޑުމެން މިވަނީ ނިންމާފަ. މިތިބީ ނިންމުމުގެ މަތީގަ.
އެހެންވީމާ، އެގޮތަށް އެކަން އޮއްވައި އަދި މީރާ ވިޔަސް އެހެން ތަނެއް ވިޔަސް އަޅުގަ ނޑަކަށް ނުފެނޭ ކޮމިޓީގެ
ރަޢުޔެއް ނުހޯދައި ކުރިއަށް ގެންދާކަށެއް ހަމަޖެހޭ ކަމަކަށް ވާނެ ކަމަކަށް އަޅުގަ ނޑަކަށް ނުފެނޭ. ދެން މީގައި
އަޅުގަ ނޑުމެން މީރާ އަކީ ލާރި ހޯދާ ތަނަކަށްވާތީވެ ޚާއްޞަ ކަމެއް ދޭކަށެއް ނުޖެހޭ. އިހަކަށްދުވަހަކު އަޅުގަ ނޑު
އަޑުއެހިން ނޫހުގެ ސުރުޚީއެއް، ކަސްޓަމަކީ އެންމެ ގަދައަށް މަސައްކަތްކޮށްގެން ލާރި ހޯދާ ތަނޭ. އަޅުގަނޑު އެ
ތަނަށް ފޮނުވާފައި ޔުނިފޯމް އަޅުވާފައި ހުއްޓަސް ލާރި ހޯދާނަން. އެހެންނޫންތޯ ވާނީ. އެހެންވީމާ، މި ދެންނެވީ
ކުރީގައި ޓްރާންސްޕޯޓް މިނިސްޓްރީ އޮތްއިރު، މިހާރު ދެން ނިޒާމުން ގެއްލިއްޖެ ޓްރާންސްޕޯޓް މިނިސްޓްރީ. ނޭނގެ
ވީގޮތެއް. އެތާ ކައުންޓަރުގައި ތިއްބެވި ކުދިންނަކީ ވެސް ފުދޭވަރަކަށް ދުވަހު ލާރި ނަގާ ކުދިބައެއް. ސްޓިކާ ޖަހާ
މީހުންނަކީ ވެސް، މަގުމަތީ މިއުޅޭ ސްޓިކާ ޖަހާ މީހުންނަކީ ވެސް ފުދޭވަރަކަށް ދައުލަތަށް ލާރި އެއްކުރާ ބައެއް.
މިހާރު އެހެންވީމާ، އަޅުގަ ނޑު މި ދެންނެވީ ލާރި ނަގައޭ ކިޔާފައި، އެ މީހުންނަކީ ހަމަ ސަރުކާރުގެ ނޯކަރުން،
ދައުލަތުގެ ނޯކަރުން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަ ނޑު ދެންނެވީ، އެކަމަކު ދެން މިހާރު އިބްރާހީމް މުޙައްމަދު ޞާލިޙް ވިދާޅުވި
ގޮތަށް ކުރީގައި އޮންނަ އުސޫލަކަށް ފެތޭގޮތަށް، އަޅުގަ ނޑު މި ދެންނެވީ މި ކުޑަ ކޮމިޓީ އަށް ގޮސް މި އެއްޗެހި
މުރާޖަޢާކުރާ ކަމަށް ވެއްޖެއްޔާ އޭތިން އެ ބަލާ ބެލުމެއް އަދި 0 މަސް ދުވަސް ކަމަށް ވިޔަސް ވެސް، ނާޝިދު އެ
ވިދާޅުވި ގޮތަށް 0 މަސް ދުވަސް ވިޔަސް އަޅުގަ ނޑު ތާއީދު ކުރަން. މިތާ ވަރަށް ރަނގަޅު ވާހަކަތައް މިއަދު ދެކެވުނީ.
އެހެންވީމާ، މައިގަ ނޑު ގޮތެއްގައި މިހުރި 2 ބޭފުޅުންނަށް ތާއީދުކޮށްފައި އެ ކުޑަ ކޮމިޓީ އަށް ދާކަމަށް ވެއްޖެއްޔާ އެ

ކޮމިޓީން މި ރިވިއުކޮށްފައި އިބްރާހީމް މުޙައްމަދު ޞާލިޙް ވިދާޅުވި ގޮތަށް ކިހިނެއް ކިހިނެއްތޯ ބަޖެޓަށް މި ލާރި ދެނީ
މި ބަލާފައި އަޅުގަ ނޑަށް ނިންމަން ފެންނަނީ. ދެން އަޅުގަ ނޑު މި ދަންނަވަނީ މިތާނގައި އަޅުގަ ނޑު ނޫނަސް އެބަ
ތިބި ސަރުކާރުގައި މަސައްކަތްކުރި ބޭފުޅުން. ސަރުކާރުގެ އަނެއް ފިޝްލައިންތަކާއި އިންޓަރނެޓާއި މޮބައިލް ފޯނަށް
ކުރާ ޚަރަދުތަކުގެ 51% އެއީ ވޭސްޓް އަޅުގަ ނޑު ދެންނެވީ. އެއީ ހަމަ ޓޯޓަލް ވޭސްޓް. ދުނިޔޭގެ އެހެން
ޤައުމުތަކުގައި ވެސް މިހެން ނުވާނެކަމެއް ނޭނގެ. އެހެންވީމާ، މީތި ފުދޭވަރަކަށް ބަލައިގެން މޫވްކުރަންޖެހޭ ކަމެއް
ކަންނޭނގެ. އެހެންވީމާ، މި ބޭފުޅުން ދެއްކެވި ވާހަކަފުޅުތަކަށް ތާއީދުކޮށްލަން އަޅުގަ ނޑު މައިގަ ނޑު ގޮތެއްގައި
ފުރުޞަތަކަށް އެދުނީ. އަޅުގަ ނޑުގެ މާ ބޮޑު ޚިޔާލެއް ނެތް މިކަމުގަ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ތި ދެއްވި މަތިވެރި ޚިޔާލަށް ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރުވެރިކަމާއިއެކު ބަލައިގަންނަމުން، އަޅުގަ ނޑު ހަމަ ފުރުޞަތު
އަރުވަން ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ސަލީމަށް.
އޭދަފުށި ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙުމަދު ސަލީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! އަޅުގަ ނޑު ވެސް ދަންނަވާލަން އޮތީ ހަމަ އިބްރާހީމް މުޙައްމަދު ޞާލިޙް ވިދާޅުވި ގޮތަށް މީތި، އެއީ މިހެން
އަންނަ ކިތަންމެ ސިޓީއެއް އަޅުގަ ނޑުމެންނާއި ހަމައަށް އަންނާނެއޭ އަދި ކުރިއަށް އޮތް ތަ ނުގައި ވެސް. އެހެންވީމާ،
ކުރީގައި ވެސް ހަމަ އެހެން ވަރަށް ގިނަ ސިޓީތައް އެހެން އާދެއޭ. އައިމަ ހަމަ މަޖިލީހުގައި ކޮންމެވެސް ވަރަކަށް
މަޑުޖައްސާލާފައި އެ ހުރިހާ އެއްޗެއް އެ އެކުލަވާލައިގެން ހަމަ އަންނަ އަހަރަށް މީތި އަންނަންވާ ހުރިހާ އެއްޗެއް
އައިމަ ދެން އަޅުގަ ނޑުމެން އަދި ކުޑަ ކޮމިޓީއަކަށް ފޮނުވައިގެން ނަމަވެސް މީތި ނިންމާލާ ކަހަލަ ގޮތަކަށް ހެދުން
ރަނގަޅުވާނެ. ދެން އަޅުގަ ނޑުމެންނަށް އެއް ބަޔަކަށް އަނެއްކާ ކޮށްދިން ކަން އެނގޭއިރަށް އަނެއްކާ ސިޓީ އެއް
އެހެން ތަނަކުން ވެސް ފޮނުވާނެ. އެހެންވީމާ، އަސްލުގައި އަޅުގަ ނޑުމެން ވިސްނާލަންޖެހޭ ކަމެއް މިނިވަން
މުއައްސަސާތަކާއި، މަޖިލިސް މެންބަރުންނާއި އަދި މި ހުރިހާ ތަނެއްގެ މުސާރަތަކާއި އެއްޗެހި ބޮޑުކޮށްފައި ވެސް
މިހުންނަނީ ކޮންމެވެސް ބޭނުމެއްގަ. ދެން ހަމައެކަނި ފޯނު އެލަވަންސް ނެތޭ ކިޔާފައި، މިސާލަކަށް މަޖިލިސް
މެންބަރުންނަކަށް ވެސް ފޯނު އެލަވަންސެއް ނުލިބޭ. ދެން އެ އުސޫލުން ލިބޭ ކަމަށް ވަންޏާ ފޯނު އެލަވަންސެއް ވެސް
ދޭންވީ ނޫންތޯ. އާދެ! އަޅުގަ ނޑުމެންނަށް ރައްޔިތުން ގުޅާވަރުން އަޅުގަ ނޑުމެން އެބަޖެހޭ އެއިން ކޮންމެ މިސްކޯލަކަށް
އަޅުގަ ނޑުމެން ގުޅަން އެބަޖެހޭ. އެހެންވީމާ، އެއީ ހަމަ އަޅުގަ ނޑުމެން ޙަޤީޤަތުގައި ގުޅަންޖެހޭ ކޯލްތަކެއް ނޫން.
އެހެންނަމަވެސް މަޖިލީހަށް ހޮވިފައި ހުންނާތީ މަޖިލިސް މެންބަރެއްގެ ހައިސިއްޔަތުން ކުރަންޖެހޭ ކަންތައްތައް އެއީ.
ދެން އެހެންނަމަވެސް މަޖިލިސް މެންބަރުންގެ މުސާރަ ކުޑަ ވާހަކައެއް ނޫން މި ދަންނަވަނީކީ. އެކަމަކު ޣަފޫރު އެ

ވިދާޅުވިހެން މެޑިކަލް އެލަވަންސް އުވާލާ ވާހަކަ. އެއްގޮތަކަށް ވެސް މި މަޖިލިސް މެންބަރަކަށް މި އޮތް އެއްޗެއް
އުވާލާކަށް އަޅުގަ ނޑަކަށް ނުފެނޭ. ދެން ކުރިޔަސް އިތުރުކުރަން އަޅުގަ ނޑަށް ފެންނަނީ. އެއީ އެއްޗެއް އުނިކުރުމަކީ
އެހާ ރަނގަޅު ކަމެއް ކަމަކަށް އަޅުގަ ނޑަކަށް ނުފެނޭ. ދެން އެއީ ގިނަފަހަރަށް އަޅުގަ ނޑުމެން، މިހާރު ދެން މި
އަހަރުގެ މަޖިލީހުގައި ކޮންމެވެސް ވަރަކަށް ގިނަ ޒުވާނުންތަކެއް އެބަ ތިބި. އެހެންނަމަވެސް ވޭތުވެދިޔަ ތަނުގައި
އަޅުގަ ނޑުމެން 51 މަތީގައި ތިބި މީހުން ގިނައިން މިތިބީ. އެއިން ކޮންމެ މީހަކީ ލޭމައްޗަށް ދިއުން، ނޫނީ ހަކުރުބަލި
ނޫނީ ކޮންމެވެސް އެކަހަލަ ބަލިތަކެއްގެ ތެރޭގައި އުޅޭ ބައެއް. އެހެންވީމާ، މެޑިކަލް އެލަވަންސް ކަ ނޑާލައިފިއްޔާ އެ
ވަރަށް ބޮޑު ގެއްލުމެއް ވެގެން ދާނެ ކޮންމެގޮތެއް ވިޔަސް. މަޖިލިސް މެންބަރުންނަކީ މިއީ ޙަޤީޤަތުގައި ސަރުކާރުގެ
ވަރަށް މުހިންމު ބައެއް. ބައެއް ބޭފުޅުންނަށް އެކަން އެގޮތަށް ހީނުވިޔަސް. މަޖިލީހުގައި މާދަމާ ވެސް ތިބޭނީކީ
އަޅުގަ ނޑުމެންނެއް ނޫން. އަޅުގަ ނޑުމެން މިއަހަރު ދިޔައީމަ އެހެން ބަޔަކު ވެސް އަންނާނެ. އެހެންވެ، މިއީ
މުސްތަޤުބަލަށް ޓަކައި އަޅުގަ ނޑުމެން އަޅާފައި ހުރި ފިޔަވަޅުތަކެއް. އެހެންވީމާ، މިހެން އަންނަ މައްސަލަތައް
އަޅުގަ ނޑަށް ފެންނަނީ ހަމަ އިހަށް ޕާކްކޮށްލާފައި ބަހައްޓަން. ބަހައްޓާފައި އަންނަންވާވަރަށް އައިމަ ދެން މި އަންނަ
އަހަރުގެ ބަޖެޓަށް އަޅުގަ ނޑުމެން އަލުން މި މުޅި އެތި ހަމަ ދިރާސާކޮށް ބަހައްޓާފައި އެ ބަޖެޓު ތަންދޭ މިންވަރަކުން
އެ ހިމަނައިގެން ކުރިއަށް ގެންދިއުން. ދެން މީރާ އަކީ ހަމަ އެހެން ބޭފުޅުން ވިދާޅުވިހެން ވެސް ހަމަ ކުރީގައި
އަޅުގަ ނޑުމެންނަށް ވެސް ތަންކޮޅެއް ދޫކޮށްލެވިފައި އޮތް ބައެއް ޙަޤީޤަތުގަ. އެއްފަހަރު އެކަން ކުރިއިރުގައި
ހަނދާނުން ކައްސާލައިގެން ކަންނޭނގެ ކޮންމެވެސް ގޮތަކުން މީރާ އޮތީ އޭގެ ތެރެއިން އަޅުގަ ނޑުމެންނަށް
ނައްޓާލެވިފަ. ދެން އެހެންނަމަވެސް މީރާ ވެސް ދެން އަޅުގަ ނޑަށް ފެންނަނީ 3105ގެ ބަޖެޓަށް ހަމަ ލައިގެން
ކުރިއަށް ގެންދަން. އެހެންވީމާ، މީގެ ކުރިން ހުށަހެޅި ކޮމިޓީ އަކަށް ގެންގޮސްގެން އެ ނިންމާ ނިންމުމަށް އަޅުގަ ނޑު
ވެސް ތާއީދުކުރަން. އެއީ މިކަހަލަ މި ދިރާސާއެއް ހެދުމަކީ އެހާ ފަސޭހަ ކަމެއް ނޫން. އަޅުގަ ނޑުމެން މައި
ކޮމިޓީގައި މިގޮތަށް ކޮންމެވެސް މީހަކު މިހެން ވާހަކަދައްކައިގެން މި އެއްޗެއްސެއް ނިންމައެއް ނުލެވޭނެ. އެހެންވީމާ،
ކުޑަ ކޮމިޓީއަކަށް ފޮނުވައިގެން އެ ހަދާ ދިރާސާތަކެއް ހަދައިފައި ދައުލަތުގެ ބަޖެޓަށް ވެސް އެކަށީގެންވާ ގޮތަކަށް
މިކަން ނިންމުމަށް ޓަކައި ކުރިއަށް ގެންދިއުން އަޅުގަ ނޑަށް ފެންނަނީ. ޝުކުރިއްޔާ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަޅުގަ ނޑުމެންގެ މަސައްކަތަށް ޖުމްލަ ދެ ހުށަހެޅުމެއް އެ ހުށަހެޅީ.
އެއް ހުށަހެޅުމަކަށް އެކީ އެކައްޗަކަށް ތާއީދު ވަރަށް ގިނަ މެންބަރުންގެ ލިބިފައި އެބަ އޮތް. އެއް ގޮތަކީ ހަމަ ރިޔާޟް
ރަޝީދު ހުށަހެޅުއްވި ގޮތަށް ކުޑަ ކޮމިޓީ އަކަށް މިކަން ގެންދަވައިގެން ކުރިއަށް ގެންދިއުން. އެހެންވާއިރުގައި ހަމަ
މިއާއި އެއްވައްތަރު މަސައްކަތްޕުޅެއް އެންމެ ފަހުން މި ކޮމިޓީން ނިންމެވި 2 މެންބަރުން ހިމެނޭ ކޮމިޓީއެއް އެބަ

އޮތް. ކޮންމެ ޕާޓީއަކުން މެންބަރެއް. ނަމަވެސް ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ރިޔާޟް ރަޝީދުގެ ހުށަހެޅުމުގައި ބޭނުން
ކުރެއްވީ އެ އަދަދު އިތުރުކުރައްވަން ބޭނުންފުޅުވާ ވާހަކަ އެގޮތަށް ފުރުޞަތު އޮވެއްޖެއްޔާ. އޭގެ މާނައަކީ ޕީ.ޕީ.އެމުން
އިތުރު އެއް ބޭފުޅަކާއި އަދި އެމް.ޑީ.ޕީން އިތުރު އެއް ބޭފުޅަކާއި އެކުގައި އައު ކޮމިޓީ ފުޅާކޮށްލުމުގެ ވާހަކަ. އޭގެ
މާނައަކީ 6 މެންބަރުންނަށްވެގެ ން ދާނެ. އެހެންތޯ؟ އެހެން ވެއްޖެއްޔާ ވެސް އަނެއްކާ ވާނީ ފަސޭހަތޯ ލުއިތޯ. އެ ދެ
ގޮތުން ކުރެ ގޮތެއް ނިންމިދާނެ. އެއާ އެކުގައި އަޅުގަ ނޑަށް ހަމަ އެބައިން ފުރުޞަތު އެއް ބޭފުޅަކަށް. އެއީ މި
ދެވަނަ ފުރުޞަތު އަނެއްހެން ބަލަންޏާ. ކޮމިޓީގެ ފުރަތަމަ ފުރުޞަތަކީ . މިނިޓު ކަމަށް ބަލައިގެން އަޅުގަ ނޑުމެން
މިއުޅެނީ. މަޖިލީހުގެ މުހިންމު ވޯޓެއްގެ މަސައް ކަތަކު ބެލް އެ ޖެހީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަ ނޑުމެން ޤަބޫލުކުރަން ދެން
އަޅުގަ ނޑުމެންނަށް ބޮޑު ކަމެއް ކުރެވޭނީ އެ ބެލް މަސައްކަތަށް ފަހުގަ. ނަމަވެސް ރިޔާޟް އެންމެ ފަހަށް ދެވަނަ
ފުރުޞަތުގެ ފުރަތަމަ ބައިވެރިއެއް ގޮތުގައި އޮތީމަ ހަމަ ދެވަނަ ފުރުޞަތު ދޫކޮށްލާގޮތަށް މި ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ
މަނިކުފާނަށް ފުރުޞަތުގެ ތެރެއިން.
ވިލުފުށި ދާއިރާގެ މެންބަރު ރިޔާޟް ރަޝީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަޅުގަ ނޑު ފުރުޞަތު ދޫކޮށްލަފާނަން. އަޅުގަ ނޑު މާ ބޮޑަށް ވާހަ ކަދައްކައި މިކަމަކަށް ބޭނުމެއް ނެތް. އެކަމަކު
އަޅުގަ ނޑު ވެސް ދަންނަވަން ބޭނުންވާ ވާހަކަ އަކީ މި ކޮމިޓީން ކުރަންޖެހޭ މަސައްކަތަށް ބަލާއިރުގައި ދެންމެ މިތާ
ޣަފޫރު ވެސް ވާހަކަދެއްކެވި އަދި ސަލީމް ވާހަކަދެއްކިއިރު ވެސް ފާހަގަކުރެއްވި، މިހާރު އާސަންދަ އިން ވެސް އެބަ
ޚިދުމަތް ހޯދާ އަދި މިތަނުން ދީފައި އޮންނަ އިންޝުއަރެންސް ޕެކޭޖުން ވެސް އެބަ ބޭނުންކުރަމުންގެންދޭ.
އަޅުގަ ނޑުމެން ކުރީގައި އޮންނާނެ ކަ ނޑައެޅިގެން އެކަން ހުއްޓުވަން މި ކޮމިޓީން މަޝްވަރާކޮށްފަ. އެކަން ގޮއްސަ
އޮތީ ކިހާހިސާބަކަށް ކަމެއް އަޅުގަ ނޑަކަށް ނޭނގެ. މި ދެ އެއްޗަކުން އެބަ މި ޚިދުމަތް ހޯދަމުން ދަނީ. އެހެންވީމާ،
މިއީ ވަރަށް މުހިންމު ކަމެކޭ މިކަން އަޅުގަ ނޑުމެން ކުރުމަކީ މިއީ. އެހެންވީމާ، މި މަސަކަތްކުރަންވެގެން އެ ވާހަކަ
މި ދައްކަނީ. އެހެންވީމާ، މިއީކީ އަޅުގަ ނޑުމެންނަށް މިހެން އަންނަ ކޮންމެ ދުވަހަކު އަންނަ ސިޓީއަކުން
އަޅުގަ ނޑުމެން މީހުންނަށް އެލަވަންސް އިތުރުކުރަންޖެހޭ ތަނެއް ނޫން މިއީކީއެއް. އެކަމެއް ނުކުރެވޭނެ. ދެން
އަޅުގަ ނޑު ފާހަގަކޮށްލަން ބޭނުންވާ އަނެއް ކަމަކީ އެއީ ސަރުކާރުން ދީފައި އޮންނަ ފޯނާއި އޭނަގެ އަމިއްލަ ފޯނާ
އެއީ ދެ އެއްޗެއް އެއީ. ފައިސަލް ފާހަގަކުރިހެން، ހަމަ އަޅުގަ ނޑު ވެސް ކުރިން ދެންނެވި ފަދައިން ސަރުކާރުން
ނަގާ ފޯނު ވަކި ޕެކޭޖެއް ދެވިދާނެ ކޮންމެ ބަޔަކަށް ވެސް. އެ ޕެކޭޖް އޭނަ ބޭނުންކުރަންޖެހޭނީ. އެއީ ސަރުކާރުގެ
ފޯނު. އޭނަގެ އަމިއްލަ ކަން ކަމަށް ބޭނުންކުރާނީ އޭނަގެ ވަކި ފޯނެއް. އެހެންވީމާ ، އެކަން ވެސް ނިންމާނީ މިތަނުން.
މިތަނުން ކަ ނޑައެޅިގެން ވާހަކަ ދެއްކިދާނެ. އަޅުގަ ނޑުމެން ހުންނާނެ އިންޝުއަރެންސް ފެސިލިޓީސް،
އިންޝުއަރެންސް ހަމަޖައްސައި ދިންއިރު ވެސް އަޅުގަ ނޑުމެން ހުންނާނެ އިންޝުއަރެންސްގެ މި ސަރވިސް ފޯރުކޮށްދޭ

މީހުންނާ ބައްދަލުކޮށްފައި އޭގެ އަގު ކުޑަކުރަން ވެސް ވާހަކަދައްކާފަ. ހަމަ އަޅުގަ ނޑުމެންނަށް އެ ކޮމިޓީއަށް
ވާހަކަދެއްކޭނެ ދިރާގު ވެސް ގެނެވޭނެ، އުރީދޫ ވެސް މިތަނަށް ގެނެވޭނެ. އަޅުގަ ނޑުމެންނަށް ބުނެވޭނެ ދައުލަތުގެ
މުއައްސަސާތަކަށް މި ނަގަނީއޭ. ކޮބައިހޭ ތި ކުންފުނިތަކުން މިތަނަށް ދެވޭނެ ޕެކޭޖަކީ ކޮބައިހޭ. އެހެންވީމާ، އެ
މަސައްކަތްކުރަންވެގެން މި ކޮމިޓީން މިއުޅެނީ. އެހެންވީމާ، އެންމެން ދެން، ހުރިހާ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ދެއްކެވި
ވާހަކަތަކުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް ރަނގަޅު މަސައްކަތެއް ކުރެވޭނެ ކަމަށް މި ބެލެވެނީ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަޅުގަ ނޑުމެންގެ މަޖިލީހުގެ ތަޅުމުގައި ވޯޓަށް މި ވަގުތު ކޮމިޓީ
މެދުކަ ނޑާލުމަށްފަހު، އަޅުގަ ނޑުމެން ވޯޓަށް ފަހުގައި ބައްދަލުކުރާނެ ވާހަކަ ދަންނަވަން. ޝުކުރިއްޔާ.
____